

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Mátyás király-tér 10. szám.** Telefonszám 164.
 Felelős szerkesztő: **DR. KNÉZY LEHEL.**
 Egy szám **12** fillér.
 Lapkiadó: **DR. BAJAI ERNŐ.**
 Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 8 „

Nívó és eszmei közérdek.

A városi kisgyűlés szerda délutáni ülésén igen nagy jelentőségű, a város egész törvényhatósági közéletére kiható szabályrendeletet tárgyalt meg. Ez a statutum a törvényhatósági bizottsági tagságból kizáró okokról szól, amely statutumot tegnap délután még a törvényhatósági nagygyűlés is megvitatta. Az a szürke cím, amely a szabályrendelet tartalmát vázolja, tulajdonképpen nem fedi a valóságot, mert ennek az enyhe című szabályrendeletnek valójában az a rendeltetése, hogy megállapítsa a törvényhatósági bizottsági tagsággal összeférhetetlen eseteket: a törvényhatósági közéleti tisztaságot célozza elérni.

A kisgyűlési bizottsági tagok igen alaposan megtárgyalták ezt a szabályrendeletet, amelyet letárgyalat előzőleg már több ízben a jogügyi bizottság is, úgy hogy itt már tulajdonképpen kialakult előre a vélemény. Nem praeejudikáció volt ez, még csak nem is praeejudikáció, csak bizonyos gyakorlati utmutatás szerinti állásfoglalás, mert tagadhatatlan az, hogy ennek a javaslatnak megtárgyalása erősen jogászai szempontok szerint történt.

Az egyes szempontok feltárása után a polgármester reflektált az elhangzott felszólalásokra. Igen magas nívójú beszédben mintázta meg a közélet szolgálatának azt a posztulatumát, hogy annak a bizottsági tagnak, aki átlépi az önkormányzati forum ajtaját, — le kell vetkőznie minden kicsinyes szempontot, minden egyéni érdeket és csak is a közösség, a közület érdekét szabad szolgálnia. Gyakorlatilag ez viszont azt jelenti, hogy a közérdeket ideálisan képviselő és szolgáló városatyának folt nélküli fehére togyában, mocsoktalan tiszta saruban kell belépnie abba a terembe, ahol az összesség ügyeit intézik. Az összesség érdekével pedig sokszor ütközik össze az egyén érdeke, helyesebben gyakori az az eset, hogy az egyén a közület rovására esetleg törvényhatósági bizottsági tagságának kihasználásával akar előnyhöz jutni. És itt következik a közéleti erkölcs szerepe. A törvényhatósági bizottsági tagnak csupán a közérdeket, a közérdeket és az igazságot (és csak ritkán a méltányosságot) szabad szolgálnia, illetve ezek azok a mérvek, amelyek kell, hogy megszabják minden bizottsági tag állásfoglalását. Lehetetlen megtűrni a tiszta erkölcsi követelmények közepette, hogy egyes bizottsági tagokat csak azért, mert közmunkához jutottak, meggyanusítás érje. Ezért kellett ebben a dzsungelben intézményesen rendet teremteni s elhatárolni azokat az eseteket, amelyek valakit kizárnak a törvényhatósági közületből s lerögzíteni azon eseteket, amelyek szerint a bizottsági tag nem nem vádolható meg, hogy összeférhetetlen helyzetbe került s hogy törvényhatósági bizottsági tagságával visszaélt.

A törvény azt akarja, hogy minden törvényhatóságban a közélet tiszta legyen. A törvény a polgármester szerint ki akarja zárni a bizottsági tagoknak a közélettel való anyagi vonatkozásait. Ha a törvény utasítása szerint a fővárosi összeférhetlenségi szabályrendeletet ültették volna át a bajai önkormányzati életbe minden korrekció nélkül, úgy az avval a következménnyel járna, hogy sok értékes elemnek ki kellene maradnia a törvényhatósági bizottságból, ami a nívó leszállítását vonná maga után; a nívó csökkenése pedig nem közérdek.

Itt tehát a nívó került szembe a közérdekkel és valljuk meg; a közérdek háttérbe szorult, holott az eszmei állapot az volna, ha ennek a közéleti tisztaságot hozó, purifikáló céltatu-
 statumnak a megalkotásakor csak két

szempont dominált volna: igazság és közérdek.

A közösség érdekét anyagi, vagy existenciális függőségben levő egyének nem szolgálhatják úgy, mint azok, akiknek közéleti munkásságára nem nehezedik ilyen ballaszt, ami direkt meghendikepeli a szabad véleménynyilvánítást.

Igaz van a polgármesternek, amikor azt mondja, hogy a kisgyűlési tagság elé bizonyos sorompó vonható, mert hiszen egyesek szigorú összeférhetlenségi szabályrendelet alkotása esetén nem is lehetnének tagjai a törvényhatósági bizottságnak és megértjük azt a gondolatát, amit úgy fejezett ki, hogy ő híve a kizárás ok meg-szigorításának. És igaz van Tomasics Gyulának is, amikor az egyenlő elbírás elvét kívánja érvényesíteni a statutumban.

beszédéért és a törvényhatósági bizottság tetszés nyilvánításáért. Ugy érzi szülő, hogy ez a kifutott reá súlyos terhet jelent, mert jövőben még fokozottabb munkát kell kifejtene, hogy illusztrálja azt, hogy komolyan rászól a kitüntetésre. Igéri, hogy a jövőben is olyan munkát végez, hogy az kifogástalan legyen. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

A főispán jelentette még, hogy az elhunyt dr. Bernhart János egészségügyi főtanácsos helyébe a III. csoport virilis póttagjai közül a sorban utána-következő Stégner Pétert hívta be a törvényhatósági bizottságba.

A napirend előtt meg az örökös taggá történt megválasztása óta a közgyűlésen most először megjelent dr. Pollerman Arthur népjóléti min. tanácsos szólalt fel s mondott köszönetet örökös taggá történt megválasztásáért.

— Az én énem nem jött ide Önök közé ebbe a terembe, hanem visszajött ebbe a városba, ahonnan tulajdonképpen el sem ment.

Szólv szívé a város főterei kutjához hasonlított, amely kevés, de jó, tiszta, üdítő vizet ad a föld mélyéből. Ő is úgy van: a szíve mélyéből árad a szeretet a város és minden lakója felé. Sajnálkozását fejezte ki, hogy nem minden hozzáfutó bajai polgárnak az ügyét tudta elintézni kedvezően, de az illetők ne kedvelenedjenek el tőle, mert tudni kell, hogy az ő hatásköre és befolyása is véges s nem rajta mulott, hogy az ügy kedvezőtlen, vagy kedvező elintéztést nyerjen. (Éljenzés és taps.)

A főispán bejelentette, hogy dr. Versényiné dr. Csóor Andrea városi tisztviselőt tb. tisztviselővé, dr. Nemes József volt bajai, jelenleg kunszentmiklósi gyakorló ügyvédet tb. tisztviselővé nevezte ki. Majd utána a tiszteletbeli tisztviselővé nevezte ki a multhab kinevezett bajai ügyvédek: dr. Knézy Lehel, dr. Bruck Aurél, dr. Fischhoff Zsigmond, dr. Lemberger Ármán, dr. Scharpf Andor és dr. Mamuszich József letették a közgyűlés színe előtt az esküt.

„Nem jöttem, hanem visszajöttem ebbe a városba, ahonnan véglegesen soha el nem mentem,”
 mondotta a tegnapi közgyűlésen dr. Pollermann Arthur örökös tag.

Dr. Róna Dezsőt kitüntetésé alkalmából ünnepelte a csütörtök délutáni közgyűlés.

Egyszerűnek, színtelennek, laposnak ígérkezett a város tegnap délutáni ülése és annál zajosabb, éles jelenetekben annál bővebb volt. Mindenki azt hitte, hogy rövid, legfeljebb másfél óras ülés lesz, miután a közgyűlés tárgyszorozatot a legaprólékosabb részletekig letárgyalták előzőleg a kisgyűlés s a lényegesebb pontokat a szakbizottságok. Annál meglepőbb volt a közgyűlés plenumán az, hogy mily lendületes vitakedv fejlődött ki, amely végül is eltartott este 9 óráig.

A közgyűlést Bisztray-Balku Gyula főispán nyitotta meg. A terem padsorai zsufolásig megteltek a bizottsági tagokkal. A karzat is roskadozott az érdeklődők tömegétől. Munkások és munkásszónokok foglaltak helyet a karzaton, azonkívül tanáruk vezetésével a bajai tanítóképző intézet növendékei, akiket azért hoztak el a közgyűlésre, hogy a magukba szivott közigazgatási elmélet után tapasztalatból lássák, hogyan fest a gyakorlatban a város közigazgatása, közgyűlése.

Az elnöki megnyitó után a főispán jelentést tett arról, hogy a kormányzó dr. Róna Dezső kórházi igazgató főorvost egészségügyi főtanácsossá léptette elő. Együttal igen meleg hangon emlékezett meg dr. Róna Dezső érdemeiről, amiket az egészségügy, a kórház vezetése és a gyógyászat terén szerzett, amikkel kivívta a legszebb elismerést: a kormányzói kitüntetést. (Éljenzés) Utána átnyújtotta dr. Róna Dezsőnek az egészségügyi kinevezési okmányt.

A törvényhatóság részéről dr. Gonczlik Kálmán apátplébános szólt a főispáni enuncióhoz. Utalt arra hogy a város vezetősége ritkán él avval az alkalommal, hogy egyes kiválókat fel-

terjesszen a kormányhoz, hogy azok érdemeit méltányolja. Ennek az a magyarázata, hogy a ritkán jövő kitüntetéssel elérhető az, hogy a kitüntetés értékes legyen az előtt is, aki kapja s azok előtt is, akik átnyújtják. Baján mindössze ez a harmadik kitüntetés a felszabadulás óta. A lelki charitás munkása üdvözölte a testi charitás munkását. Vázolta dr. Róna érdemeit s rámutatott hogy a kórházi apácáktól nyert értesülése szerint is dr. Róna atyai főnöke a kórházban szolgálatot teljesítő nővéreknek. A törvényhatóság nevében melegen üdvözölte a kitüntetteket. (Éljenzés és percekig tartó taps.)

Ezután dr. Róna Dezső emelkedett szólásra s meghatva mondott köszönetet a kitüntetésért, a főispán elismerő szavaiért, dr. Gonczlik Kálmán meleg

Bajai vásáros fuvarosok félholtra vertek a nagybarackai országúton egy Kanadából nemrégiben visszatért sváb gazdát.

Pár nap előtt az esti órákban a nagybarackai csendőrségtől azt a telefonértesítést kapta a bajai rendőrség, hogy egy ottani lakost a Nagybaracka —bajai úton bajai fuvarosok agyonverték. A hullá ott fekszik az országúton. A csendőrség kérte a rendőrséget, hogy a vámnál tartóztassák fel és igazolassák le a Baja felé tartó gyilkos kocsisokat.

A rendőrség azonban elkésvé kapta a telefonértesítést, mert mire kiért a vámhöz, akkorára már a négy vásározókat fuvarozó kocsi bejött a városba Hercegszántóról, mondoita a vámköz-
 zelő s így nem volt megejthető a le-

igazolatlás. Gyümölcsöltő Boldogasszony napján azután bejött Bajára a nagybarackai csendőrség egy járőre s itt a bajai rendőrség közreműködésével kinyomozta a tetteseket.

A pasas azonban — amint utólag kiderült — nem halt meg. Egyébként az történt, hogy bajai vásárosokat fuvaroztak hétfőn délután Bajára a hercegszántói vásárról bajai kocsisok. Este szürkületkor Nagybaracka határában bementek az egyik utmenti tanyára borért, mert azt hitték, hogy ott borkimérés van. A házbeli megmagyarázták, hogy nem náluk, hanem tőlük

Gyümölcsfavédelmi szerek tavaszi védekezéshez:

Almola, gyümölcslacarbolineum, Avenarius, Dendrin-vértetűkátrány, Novenda, Enda, Sulfarol hernyóenyv, Solbar, Vetőmagpácok, Porzol, Tillantin, Arzopác stb. gyári áron beszerezhetők a bácsmezei főraktárban

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Minden gyümölcsnél olcsóbb a vérnarancs.

Ifj. Cserba György, Özv. Heneráry Antalné és Fia, Klein és Stráhl cégeknél

1 kg. vérnarancs 56 fillér.

nem nagy távolságban van a borkimérés. Erre távozni akartak, amikor odavetődött Stark Ambrus szőlőbéli lakos, aki nemrégiben jött haza Kanadából s aki szintén be akart menni a tanya. Stark az egyik kocsis elé került s nem akart kitérni előle. Az ittas kocsis mellbe lökte, majd pillanatok alatt összekaptak, birokra keltek s felpofozták az Amerikát járt sváb gazdát. Stark feltápáskodott és odasietett az egyik kocsihoz, hogy a kocsi táblájáról olvassa le a jármű gazdájának nevét. Erre egyszerre nekirontott a három beborzolt kocsis és alaposan elpáholta botokkal és löcsökkel. Stark olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy alétan került el az ut porában, ahol vérbe fagyva találták meg s este hét órákor egy kerékpáros futár halálhíret vitte az éppen Bátmonostoron időző csendőrökhöz.

Stark Ambrus azonban nem halt meg, mert pár óra múlva magához tért s orvoshoz ment, aki a nagy vérvesztéstől legyöngült, borzalmasan összevert ember sebeit be kötözte. Közben megérkezett a csendőrség is, amely kihallgatta.

A csendőrség kinyomozta, hogy a tettesek Schaffhauser alsóvárosi kocsis és két társa volt, akiket kihallgattak s utána szabadon engedték, de eljárás folyik ellenük súlyos testi sértés bűntette miatt.

Amikor az első hírt közölték velük, hogy Stark Ambrus meghalt s hogy legalább 6-7 évi fegyház jár ki érte, nagyon meg voltak ijedve, de utóbb, mikor megtudták, hogy nem halt meg a pasas,ők is megvigasztalódtak. Az egyik tettes 24 év körüli, a másik kettő 43-46 éves. Schaffhausernek nyolc gyermeke is van.

A polgármester beszámolója a közigazgatás két havi tevékenységéről.

A megszavazott hitelösszeget eddigé a következő munkálatok elvégzésére használtuk fel:

1. a belterületi utcák tisztítására 273.19 P-t, 2. a posványosi töltés szélesítésére (Vajás) 2.339.52 P-t, 3. Kis-ésárvolyi temetőhöz vezető út rendezésére 958.92 P-t, 4. Kálmán király-u. legszükségesebb földmunkáira 874.35 P-t, 5. a dunaparti vasúti töltés fűzfadugványozási ára 30 P, 6. Sporttelep legszükségesebb tereprendezésére 168.58 P-t, 7. Kisbudai vámház lebontására 138.11 P-t, 8. Kórház-bővíítési célra vásárolt régi ház lebontására és tereprendezésére 212.58 P-t, 9. Kenderesi árok kitisztítására 575.09 P-t, 10. Közvetlen utcák (Borz-u., Állatvásártéri ut, Határ-u., Viz-u., Dombos-u.) karbantartására 1.352.88 P-t, 11. Utcakövezetek javítására 246.50 P-t, 12. Utak murvázására 369 P-t, vagyis eddig összesen 7.538.68 P.

Folyamatban vannak még a murvaterítések és a Szentjánosi-ut padkarendezése.

Amint méltóztatnak látni, főleg olyan munkálatokat végeztünk, amelyeknél a költség főleg munkabérből áll, hogy a kereseti lehetőségeket fokozzuk, éppen ezért lehetőleg mellőzzük azoknak a feladatoknak teljesítését, amelyeknek szociális vonatkozása nincs.

A közeljövőben fokozottabb munkalehetőséget nyújthatunk a vasúti park rendezésével, továbbá a Czukor-féle bérház és tisztú lakások telektömbje körüli járdafektetéséről járó munkálatokkal, amelyek 28.500 P kiadást jelentenek. A kisgyűlés határozatához képest ezeket a munkálatokat soronkívül megkezdjük.

A reálgimnázium és rendház építése már tartósan és hatékonyan fogja a munkanéküliség enyhítését elősegíteni, ugyanis ha a város veheti át az építés irányító szerepét, úgy ez az 1.500.000 P összköltséget igénylő építkezés nagyrészt a bajai munkás kezeknek juttat kenyeret.

Költségvetésen kívüli munkaprogramunkról a következőket jelenthetem: Bud János, kereskedelemügyi miniszter ur Öngyméltósága 2279-1929. K. M. sz. leiratában arról értesíti a város közönségét, hogy a törvényhatósági bizottság által elhatározott 18 km-es közút építés 586.000 P költségéhez egyharmad rész erejéig hozzájárul abban a feltevésben, hogy erre az állami költségvetés neki módot nyújt; még pedig évente 15.000 P-vel mindaddig, míg a 18 km. közút építésköltségei fedezve nem lesznek. Az ezévi 15.000 P-t a f. év második felében tudná öngyméltósága a város közúti alapjának rendelkezésére bocsátani. Mint-hogy az idej közúti költségvetésünk

jóvágyásában még nem részesült, nem tudjuk, hogy az abba beállított bevételi előirányzatokat is jóvá fogja-e hagyni a kereskedelemügyi kormány, jóváhagyás előtt az állami hozzájáruláson felül szükséges városi kétharmados hozzájárulást, vagyis 30.000 P-t biztosítani nem tudjuk. Nem tudjuk még függő kölcsön alakjában sem, mert a függő kölcsönt is csak a költségvetés változatlan jóváhagyása esetén lesz módunkban felvenni, illetve visszafizetni.

A miniszter ur öngyméltósága leiratában kifejezi, hogy igen nagy súlyt helyez arra, hogy a munkálatok minél előbb megindulhassanak, de megindítani addig nem vagyunk képesek, míg pénzügyileg a közúti költségvetés jóváhagyásával a fedezet teljesen biztosítva nincs.

Közi egyúttal öngyméltósága, hogy olyan megoldásra is törekszik, hogy egy hosszabb lejáratu kölcsönt vegyen fel és ezzel lehetővé tegye, hogy az utépítési programot gyorsabban valósuljon meg, amit munkaalkalmak nyújtóhatása végett mi is kívánatosnak tartunk. Méltóztatnának jóleső érzéssel tudomásul venni öngyméltósága elhatározását, melynek alapján utaink helyreállítása s különösen a csárvolyi ut újbóli kiépítése lehetővé válik.

Előkészítettük és bizottságilag letárgyaltuk és mai közgyűlésünk tárgysorozatába felvettük a vasúti park rendezésének ügyét. A Vásártér V. sz. telektömbje, vagyis a Czukor-féle bérház és tisztú lakóépület telektömbje körüli járdaépítés munkáit a közel jövőben vállalatra fogjuk adni. Tűzoltó és öntöző-autókat a tél folyamán általános javításnak vetettük alá és így reméljük, hogy a nyár folyamán az utcabővíítést anyagi erőnkhez mérten biztosítani tudjuk.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy kereseti lehetőségek nyújtása végett a Főispán ur hatékony támogatásával az állami munkák, így különösen a báta-széki út építését sürgetem s a helyi magánvállalatok üzemi feltételeinek biztosítására s főként a bajai takaró- és posztógyár több száz munkást foglalkoztató üzemének állandósítására törekszem.

Amint méltóztatnak tudni, városunk polgárait hírlapilag is felkértem, hogy lehetőleg munkanéküliség idején végeztessék el későbbi időre tervezett munkaprogramjukat s szerezzék be szükségleteiket.

A munkáskezek fokozottabb foglalkozását biztosítja végül az apácázárdának 140.000 P-ös költségvetési keretben tervezett kibővítése is.

Szociális közigazgatásunk további működéséről tisztelettel jelentem, hogy

ELADOM

esetleg (több részre osztva is) üzlethelyiségnek bérbeadom

Mátyás király-tér 1. számú

házamat.

Reiter Jakab, Gludovác Ferenc utóda.

a megszavazott 10.000 pengőből 200 q tűzfát is vásároltunk és osztottunk ki a szegények között.

Az elismerés őszinte meleg érzésével kell megemlékeznem társadalmunk szociális működéséről is. Önkéntes pénzbeli adakozásokból összegyűlt

január hóban	1550 60 P
február	1376 54 "
március	1722 18 "

Rendszeres segélyezésben részesítettünk beható környezettanulmány alapján 200 családot, lakbérsegélyt kapott 41 családot.

e címen kiadtunk január hóban 208 — P-t

február	380 60 "
március	172 60 "

Bevásárlási könyvecskék útján élelmiszersegélyben részesült 58 család, e címen kiadtunk

január hóban	576 40 P-t
február	414 73 "

heti 2 kgr. kenyér kiadásával segélyeztünk 62 családot, e címen

január hóban	182 08 P-t
február	101 22 "

adunk ki. E segélyezésekkel a nélkülözéseket nem tudtuk teljesen megszüntetni, de a legégetőbb nyomort jelentékenyen enyhítettük.

Folytatjuk.

Vérgőzbe fulladt Baján a gyümölcsoltó boldogasszony napi vértfogó ünnep.

Kedden éjjel éjfél tájt két nagy verekedés zajlott le Baján az alsó és felső városrészben — Megverték a békéltető folyamőröket.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján este tízezer óra tájban egy csoport suhanc a Szeremlei-utca végén megtámadta egy másik csoportban arrafelé lakó s hazatérő társait s véresre verték egymást, úgy hogy közülük kettőt a kórházban költöztet be. A verekedés persze nem ment valami csendben: óriási lármát töltött be az utcát, úgy hogy az utca minden lakója felriadt s kinézett az utcára. De gyorsan becsukódtak az ablakok, mert a következő pillanatban lövések hangzottak el. A golyók azonban senkit sem találtak.

A hangos utcai botránynak és elfajult verekedésnek végül is a rendőrség vetett véget. A sötétben a verekedők nagy része elmenekült, néhányat azonban sikerült előállítani. A löfegvért is elkobozták az illetőtől. Az eljárás folyik a garázda suhancok ellen.

Ezt követően éjfél után egy órákor egy ugyancsak vértfogó (krvatya) ün-

nepet illo társaság kebelében tört ki még az előbbinél is nagyobb és súlyosabb verekedés a Várady-érek-uton a Goldschmidt-malom közelében lévő Vancsek-féle korcsmában. Civiltársaság mulatott a korcsmában, mert ősi szokás az, hogy ezen a napon minél több bort kell inni, mert az mind vérré válik az illetőben. A társaság rengeteget ivott már s be voltak alaposan rugva. Könnyű volt tehát a társaságnak összevesznie. A veszekedésbe beavatkozott Kovács Lajos 24—25 év körüli tamburás, azonkívül az árvédelmi osztagnak a korcsmában tartozkodó több folyamőre is, akik el akarták simítani az ellentéteket s ki akarták békíteni a veszekedőket. És bekövetkezett a fogadatlan prokátor esete. A veszekedők pillanatok alatt kibékültek s neki esnek a békéltetőknak. Óriási verekedés tört ki. Poharak, üvegek, székek, gyufatartók röpkeidtek a levedőben. A pofonok úgy csattogtak, mint a fülemile

Ha elegánsan akar öltözködni, ne pocsékolja pénzét holmi tömegcikkre, hanem keresse fel

HORVÁTH KÁROLY mértékszabóságát,

ahol a legújabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó

Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

a bokorban.

A verekedők a Vancsek-féle vendéglő berendezését teljesen elpusztították. A csete-paté során két polgári egyén és három folyamór súlyosan megsebesült. Az előhívott mentők a közben véres fejű a megyeháza elé ért Kovács Lajos tamburást a kórházba szállították. Ezenkívül még egy civil és három folyamór ment ki a kórházba, hogy sebeiket bekötözzék. Amerre csak haladtak a Várady-érek és Czirfusz Ferenc-utcán, mindenfelé vastag vérsáv jelezte utjukat, úgy hogy szerdán délelőtt az utcajárókélok borzongva látták a töméntelen vért. A Vancsek-korcsmában is rengeteg vér folyt el s mindent bevéztek.

A mentők később a három bekötött folyamórt hazaszállították a lakására.

A rendőrség is megindította a nyomozást s egy csomó előállítás történt a verekedésből kifolyólag.

Igy végződött a vértfogó ünnep Baján.

Az ötszáz éves magyar dallal Fedák Sári és dr. Szilágyi Imre Bajára jön.
Április 4-én, pénteken este 8 órakor tartják egyetlen előadó estjüket az Uránia mozgóban.

Országos szenzáció volt tavaly az a hangversenykörút, amellyel Budapestről elindulva vidéki diadalutát járt Fedák Sári és Szilágyi Imre dr., hogy isten-áldotta művészetükkel az Ötszázéves Magyar Dalnak minden szívet meghódítsanak. A közönség és a sajtó óriási érdeklődéssel kísérte ezt a gyönyörű vállalkozást és megértette hazafias jelentőségét. Magyarországi Kormányzója és családjával együtt élvezettel hallgatta végig az egyik előadást.

„Az Ötszázéves Magyar Dal” folytatja most diadalutját. Fedák Sári és Szilágyi Imre dr. ismét elindulnak vidékre és városunkban az Urániában tartják előadásukat. Műsorukon főleg csendülnek a 16-ik század regös énekei, a 17-ik század virágénekei és szerelmi dalai, a kuruc idők dacos bus és szilaj nótái, a finom művi Mária Terézia dalok és még sok-sok gyönyörű dal, megannyi színpompás virágszál nemzeti muzsikánk virágos kertjéből. A szemnek is nagyszerű ez a produkció, mert az előadó művészek (még a zenekar is) korhű magyar viseletben jönnek a dobogóra. Az összes jelmezeket gróf Batthyányi Gyula tervezte. Regös fiú a 16-ik századból, tépett kuruc vitéz, krinolin, parókás udvarhölgy Mária Terézia korából stb.

Kísér a dr. Szilágyi Imre által betanított fővárosi cigányzenekar. Bizonyosra vesszük, hogy ezt a szenzációs művészi és társadalmi eseményt városunk közönsége is nagy lelkesedéssel fogadja. Jegyek kaphatók az Uránia elővételi pénztáránál.

Eladó

egy keveset használt 9 1/2 HP

villanymotor

olesó árban.

Megtékinthető (volt Porgesz fatelepen)

Megbizva MÁK mésztelep Mátyas király-tér 10.

HIREK.

Elhunyt volt bajai szinigazgató. Budapesti elhunyt Marházy Miklós egykori szinigazgató, aki 67 évvel ezelőtt Baján is volt szinidirektor. Marházy Miklós neve művészi név volt. Igazi neve: gyergyószentmiklósi Kövér Miklós. Marházy született 1870-ben a legelőkelőbb zseni családból. Csuládjának több ezer hold földje volt, amelyből mintegy másfél ezer hold földet ő örökölt. Földbirtokos korában vette feleségül Hieronymi Károly akkori kereskedelemügyi miniszter leányát. Második felesége Turchányi Olga híres primadonna volt, aki 1905-ben először alakította Lehar Ferenc híres operettjének: a Víg özvegynek címszerepét. Kövér Miklós színész lett Marházy néven először Aradon, azután szinigazgató lett. Huszonhárom éven át vezette a kecskeméti és kaposvári színházat. Egész vagyona ráment a színészetre. Végül kiesett kerületéből s másodrendű társulattal jött Bajára. Mikor tönkrement a szinigazgatáson, az utóbbi években Budapestben is szerepelt színpadon. Ekkor búcsút mondott a színpadnak és színészetnek, mert trafikjogot kapott a fővárosban 27-én délután temették a kecskeméti temetőbe.

— **Izr. istentisztelet.** Ma, pénteken délután az istentisztelet 6 órakor kezdődik.

— **Az első német hajó az idén Baján.** Az idén a DGT személyhajói később kezdtek közlekedni két héttel, mint a MFTR hajói, mert a hajókat az óbudai hajógyárban tatarozták és javították. Az első hajó hétfőn este érkezett s ez a Karl Joseph, a második hajó a Karl Ludwig volt. Utas egyelőre kevés érkezik még hajón. A DGT hajói Budapestre a Petőfi-térről indulnak mindennap déli 12 órakor és Bajára érkeznek este 8 óra 25 perckor. Innen tovább indul negyed óra múlva Mohácsra, ahonnan mindennap déli 11 órakor indul Bajára s ideér d. u. fél 2 órakor.

— **Meghalt Mohácsra egy bűnös anya.** Három nappal ezelőtt a székszárdi kórházból eltávozott egy magát Mór Margitnak nevező mohácsi leány, aki tegnap délután meghalt Mohácsra. A haláleset kórosan kezelőorvosa, Vass Jenő dr. bejelentette a mohácsi rendőrségnek, hogy Mór Margit halála előtt bevallotta neki, hogy egy bonyhádi szülészknél járt, aki bűnös műletet hajtott végre rajta. Ma délután szállt ki Mohácsra a vizsgálóbizottság és Entz Béla dr. orvosprofesszor eszközölte a boncolást. A szülészknő ellen a hatóság megindította az eljárást.

— **Összeesett az utcán.** Török Jánosné 18 éves fiatal asszony csütörtökön délután a Vörösmarty utca 1 számú ház előtt az utcán összeesett. Az asszony a Társadalombiztosítóból tartott hazafelé kezelésről, ahol a mellét operálták. Az asszonynak erős láza volt s mellhártyagyulladás győrtörte. A mentők a lakására szállították.

— **Tárcát találtak.** Egy darab tárcát kisebb összegű pénzzel találtak. A rendőrség felhívja a jogos tulajdonosát, hogy azt a rendőrkapitányság 31 sz. szobájában a hivatalos órák alatt vegye át.

— **Bikát vett a város.** Dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok a tenyésztéstudományon a város részére 1225 pengőért vásárolt egy tenyészbikát, amely

a mezőhegyesi állami uradalomból került ki. Ez az uradalom 40 bikát állított ki s mind elkelt. Az a bika, amit a városnak vettek, — az utolsó volt már: 1800 pengőt kértek érte, de lealkudták. Az állam megtérít a vételár 10 százalékát, az első évi biztosítást, az egy évi kamatot, úgy hogy a zsemlyeszínű szimmenthali bika 985 pengőjébe lesz a városnak, ami szakértők szerint potomár egy tenyészbikáért.

— **Sport hírek.** Bajai Turul SE — Bajai MTE 2:1 (0:1) Az első félidőben a munkás csapat vezetett s már úgy látszott, hogy meg is tartja vezető pozícióját, de utána letört. — Bácsalmási SC — Szekszárdi Turul 3:3. (2:1)

Rádió.

Péntek, március 28.

- 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4.00: Baloghné, Hajós Terézia átlát-meséi.
4.45: Időjelzés időjárás és vízállásjelentés.
5.00: Maderspach Viktor előadása: „Stojanovtól Biskráig”.
5.25: A Mándits-szalónzenekar hangversenye.
6.25: Francia nyelvoktatás.
7.00: Drasche-Lázár Alfréd felolvasása. „Jövendőmondás”.
7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása.
7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése.
10.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Utána: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Bérbeadó

Haynald-utca 32. számú dr. Bernhart-féle házban 5 szobás, fürdőszobás, Tóth Kálmán-utca 3. számú dr. Fehérváry-féle házban 4 szobás, fürdőszobás s összes mellékhelyiségekkel ellátott lakás 1930. május 1-től kezdődőleg.

Bővebb felvilágosítást ad Dr. Fehérváry Dezső kir. közjegyző.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy újonnan berendezett

HÖLGY és URIFODRÁSZ

üzletemben a legmodernebb, leg-higiénikusabb, valamint legolcsóbb kiszolgálást nyújtom.

Külön nő terem.

Kiváló tisztelettel

BERGER

uri és hölgyfodrász

Vörösmarty-u. 6. sz.

Farkas üveges mellett.

Bérbeadom

azonnal Cserkész-u. 11. sz. HÁZAM 350 négyzetméter telekkel, illetve konyhakerttel. Cím: Bendekovitsné, Társadalombiztosító.

CORSO MOZI

1930. március 30-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

A FOX filmgyár szenzációs újdonságai egy műsorban.

A mult karmaiban

Gyönyörű filmregény 7 felvonásban. — Főszerepben: Mary Astor, Ben Bard, John Botes és Robert Elist. — Ezt követi:

Korunk leányai.

Egy elkényeztetett leány kalandja 7 f. Főszerepben: Sue Carol és Nick Stuart.

Híradók.

Ha épít, építsen

fával égetett téglával,

mert az

salétrommentes.

Hód farkú és hornyolt cserép

Küttégla

Hatsarkos járdatégla

Mindenféle chamotte téglá.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok

Diszes cementlapok

Mozaiklapok

Járdalapok

Küttgyűrűk

Cementcsövek

Cementvályúk

Lábazati kövek

Keresztek

Sírelmékek

Sírbefedések

Sírkerekek

Esővízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement

Fehér cement

la Darabos mész

Kavics-homok

Cement festékek

Granitto

Csiszoló anyagok

Biber-Tricosal

Stuccatur nád

Elszigetelő lemez

Kátránypapír

házhöz szállítva, a legutányosabb árban ajánl

Grünhút és Társa

Városi iroda: Türr István-utca 5. sz. Telefon 160-III-234.

Olcsóbb, mint Budapest

- 1 drb friss bőjtí sós hering 14 f
1 kg. vérnarancs 66 f
10 dkg aranyárga 24 f
10 dkg mandula 56 f
10 „ francia datolya 28 f
1 kg. amerikai piros alma P 160

Grosz Gusztáv

fűszer és csemege kereskedés Baja. Telefon 270

Czirfusz Ferenc-utca

50 számú házamhoz

házmestert keresek

U-R-A-N-I-A

1930. március hó 29-én, szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.

1930. március 30-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

Az amerikai Columbia filmgyár első hangos világfilmje!

Két napig!

Két napig!

SUBMARINE Az acélkoporsó

Rendezte: Frank Capra.

Főszereplők: Jack Holt, Dorothy Revier és Ralph Graves. Kiegészítő filmje:

Internacional revü

Gyönyörűen színezett énekes, táncos revü 3 felvonásban.

ETERNIT
 gyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:
 DELY Géza
 fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Drótkerítés
 olcsón
UTRYNÁL
 Erzsébet kir.-né-u. 38.
 Telefon 280.

Ujságárusításra
 keresek embert
 fizetéssel és jutalékkal
 azonnalra. Jelentkezni:
KOCH trafik
 Ferenciek-tere 2. sz. alatt lehet.

Modernizálja

készülékét, telepes rádióját hálózatra

Legolcsóbban alakítja

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektro- és rádiótechnikai vállalatánál.
 BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

Retorta bükkszaszén.

I. ső rendű kirostált pormentes

**retorta
 bükkszaszén**

szállítók lila és barna papírzacskóban

16

filléres árban.

Boksafaszén.

I-ső rendű, jóminőségű gázmentes

boksafaszén

kirostálva, pormentesen szintén lila papírban

14

filléres árban, csomagját házhozszállítva.

Spitzer Sándor és Vörös Imre

Az idei fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóriás PÉCSI BRIKETTEK szobafűtésre beváltak.

Tojásbrikett ! Dunabrikett

kb. 12 dkg. tojás alakú, alkalmas főleg felütlőtől és központi fűtéses kályhákba kötüanyag nélkül 1500 atm. nyomáson préselve kb. 15 dkg-os prizmákban minden kályhában

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR” kályhában elkoszosodnak, mint koks, szag- korom- és salakmentesen égnek tovább és egyenértékűek a gázkokszal és porosszénnel. Félannyit sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

A. D. G. T.

pécsi kőszénbányáinak képviselője
SCHÖN és BAJA szénagykereskedők.

BAJA,
 Haynald-u. 13.
 Telefon 26

SZEGED,
 Kölcsey-u. 11.
 Telefon 21-01.

Márc 14-től márc. 31-ig.
 reggel 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
 gyógyszerész praktikája tart
 éjjeli szolgálatot.

Az Országos gyógyszerészeti társaság vasárnap délután is nyitva tart a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányú

nyugágyak,
 kertszék és asztalok
Utry Pál Fiainál.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
 Könnyű, törhetetlen,
 fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
 utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
 Gara.

Liebhauser Lőrinc
 Vaskút.

Erdős István
 Érsekcsanád.

Kalmár Samuel
 Nemesnádudvar.

Wittner Márton
 Bácsbokod.

Kovács János
 Bátmonostor.